

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Тарих факультеті

Археология, этнология және музеология кафедрасы

Бекітілді

Тарих факультетінің Ғылыми кеңесінде

Хаттама № 2 «29 қыркүйек» 2025 ж.

Факультет деканы Байғұнаков Д.С.

**96530 Мәдениеттің белгілік жүйелері: ғұрыптық-діни және семиотикалық
жүйелер пәнінің қорытынды емтихан бағдарламасы**

**«7M02220-Этнология және антропология» мамандығы бойынша білім беру
бағдарламасы**

2 курс, көктемгі семестр

5 кредит

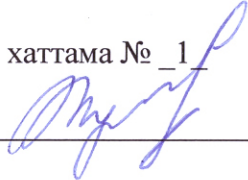
Алматы 2025 жыл

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасын құрған: т.ғ.к. Мейрманова Г.А.

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасы: «7M02220-Этнология және антропология»
мамандығы бойынша білім беру бағдарламасы негізінде әзірленген

Археология, этнология және музеология кафедрасы мәжілісінде қаралды және
ұсынылды

«_02_»_09_2025 ж., хаттама №_1_

Кафедра меңгерушісі Жуматаев Р.С.

Оқыту және білім беру сапасы бойынша
академиялық комитеттің төрайымы

«_05_»_09_2025 ж., хаттама №_1_

 Бижанова М.Т.

Кіріспе

Магистранттар «Мәдениеттің белгілік жүйелері: ғұрыптық-діни және семиотикалық жүйелер» пәні бойынша емтиханды жазбаша- офлайн форматта тапсырады.

Бағдарлама «Универ» жүйесіне жүктелді.

I. Қорытынды емтихан бағдарламасын өткізу тәртібі:

1. Емтихан жазбаша түрінде өткізіледі.
2. Емтиханның өтуін қадағалу бақылау камералар, оқытушылардың кезекшілігі арқылы жүзеге асады.

3. Емтихан сұрақтары «Универ» жүйесіне үш блокқа бөлу арқылы енгізіледі.

II. Қорытынды емтихан бағдарламасының регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Емтихан тапсыру ережесіне сай, студент емтиханға 30 минут қалғанда аудиторияда болуы керек.

3. Емтихан қабылдау ұзақтығы 2 сағат.

III. Қорытынды емтихан бағдарламасының ережелері:

1. Емтихан барысында білім алушы ұялы телефон, оқулықтар, дәптер, құлаққап және т.б. бөгде заттарды ұстауға, өзімен бірге алып кіруге тыйым салынады. Сонымен қатар басқа студенттермен сөйлесуге, артық қимыл жасауға, артына қарауға болмайды. Емтихан барысын бейне бақылау арқылы мониторинг тобы бақылап отырады. Аталған ережелерді бұзу фактісі анықталса, студент емтиханнан шығарылады.

IV. Қорытынды емтихан бағдарламасының нәтижелері:

1. Білім алушылардың жазбаша жұмыстарын пән оқытушысы тексеріп, баллдарды «Универ» жүйесіне еңгізеді.

2. Оқытушы барлық білім алушы баллдарын мұқият тексеріп, емтихан тізімдемесін

«Универ» жүйесінде сақтайды.

3. «Универ» жүйесіндегі қорытынды тізімдемеге студенттердің баллдары 48 сағаттың ішінде қойылуы тиіс.

4. Емтихан нәтижелері бақылау камералардың нәтижелері негізінде қайта қаралуы мүмкін.

5. Егер білім алушы емтихан тапсыру ережесін бұзса, студенттің емтихан нәтижелері жойылады.

Емтихан сұрақтары:

- 1 Пәннің теориялық-методологиялық аспектілері. Этнография және фольклортану ғылымы оның тарихы мен теориясы.
- 2 Фольклордың статусы мен теориялық негіздері.
- 3 Фольклор - қазақ этнографиясының дерек көзі ретінде
- 4 Отбасын құрау және оған қатысты әдет-ғұрып салт - дәстүрлердегі фольклор: «Тойбастар», «Тойтарқар», «Жар-жар», «Сыңсу», «Беташар» өлеңдеріндегі этнография.
- 5 Еңбек пен кәсіпке байланысты қазақ этнографиясы мен фольклор
- 6 Ресейдегі этнография және этнология(XIX – XX вв.).
- 7 Мақал-мәтелдердің танымдық-тәрбиелік сипаты.
- 8 Шешендік өнер. Қызметі мен қоғамдық мәні.
- 9 Қазақ мифтерінің архаикалық сипаты мен тарихи фактілігі
- 10 Қазақ тарихына қатысты оқиғалардың тарихи жырларда көрініс табуы
- 11 Көне эпос, батырлық эпос мәліметтеріндегі қазақ этнографиясының көрінісі
- 12 Қыз бен жігіт айтысындағы тұрмыс пен мәдениет

- 13 Қазақ этнографиясының ертегілерде көрініс табуы
 14 Күнделікті тұрмыстағы қазақ этнографиясы мен фольклор: бата беру, ас қайтару түрлері мен мәні
 15 Фольклор мен этнография: қазіргі кезеңдегі пәнаралық зерттеулерде қолданыс табуы

Емтихан тапсыру кезінде магистрант қабілетті болуы тиіс:

- Дәстүрлі этнография мен фольклордың теориялық негіздерін талдауға;
- Халық ауыз әдебиеті және көркем шығармалар шеңберінде алынған білімді пайдалануға;
- Этнография мен фольклор мәселелері бойынша өз бетімен зерттеу жүргізуде тереңдетілген мамандандырылған білімді пайдалануға;
- Заманауи пәнаралық қадамдар негізінде ғылыми зерттеу нәтижелерін талдау мен хабарлауға;
- Этнография мен фольклор мәселелерін бағалау мен сипаттау үшін ақпараттарды сараптауға қабілетті.

Пайдаланылатын әдебиеттер

1. Пирс Ч. Семиотика негіздері. – Мәскеу, 2000.
2. Лотман Ю.М. Семиосфера. – Мәскеу, 1996.
3. Барт Р. Мифологиялар. – Мәскеу, 1994.
4. Нұрғалиева Г. Мәдениеттану негіздері. – Алматы, 2015.
5. Төлеубаев Ә.Т. Қазақтардың дәстүрлі наным-сенімдері мен әдет ғұрыптары. Алматы, 2024. 400 бет.

Қосымша:

1. Бойс Мэри. Зороастрийцы. Верования и обычаи. – Москва: 1987. – 2361 с.
2. Тайлор Э.Б. Первобытная культура. – Москва: 1989. – 167 с.
3. Эдвард Эванс-Причард. Теории примитивной религии. – Москва: 2004. – 235 с.
- Леви-Брюль Л. Первобытная мифология. – Москва: 2012. – 321

Онлайн қолжетімді: Ұсынылатын әдебиеттердің қосымша тізімі сіздің парақшаңыздың univer.kaznu.kz сайтында ПОӘК бөлімінде берілген.

Қорытынды бақылауды критериялды бағалау рубрикаторы
пән: мәдениеттің белгілік жүйелері: ғұрыптық-діни және семиотикалық жүйелер
форма: жазбаша (оффлайн). платформа: univer аж

балл	дескрипторлар				
	«өте жақсы»	«жақсы»	«қанағаттана рлық»	«қанағаттанарлықсыз»	
критерилер	1 сұрақ. максималды балл – 33 балл				
	30-33 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл
Мәдениеттің белгілік жүйесі деректерді этнографияда пайдалану бойынша зерттеу саласындағы негізгі білімді түсіну. сұрақтың теориялық негіздерін	"өте жақсы" деген баға өнерді талдап, ғалымдардың еңбектерін саралап, аудиторияда толық меңгеріп,	"жақсы" деген баға толық, кейбір мәселелер қамтылмаған, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген,	"қанағаттанарлық" деген баға билетте ұсынылған сұраққа толық жауаптың жазылмауы, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді,	қойылған сұраққа дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

түсіндіру және түсіну	терең ғылыми тұжырым жасап, сұраққа толық жауап жазу.	жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтың мазмұнын ашпайды.		
-----------------------	---	--	--	--	--

2 сұрақ. максималды балл – 33 балл

балл / критерилер	30-33 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл
Білім мен әдістемелерді қолдану, зерттеу саласындағы мәселелерді шешуді негіздеу. өнер тарихы мәселелерін ұғынуы.	Этнографиялық фольклорға қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. практикалық ұсынымдар маңыздылау емес, мұқиятталдауға негізделмеген және таяз дәлелдер үстіртін қолданылады.	тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада. қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

3 сұрақ. максималды балл – 34 балл

балл / критерилер	30-34 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл
Мәдениеттің белгілік жүйелері бағалауға, тәжірибеде қолдануға қабілеттілігі.	оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.	тұжырымдамалық материалды пайдалануда дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмайды. қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.